

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

23 באוקטובר 2023

1661

ח' בחשוון התשפ"ד

עמוד

הצעת חוק-ייסוד: משק המדינה (הוראת שעה לעניין חוק התקציב לשנת 2024 – חרבות ברזל) 30

הצעת חוק-יסוד: משק המדינה (הוראת שעה לעניין חוק התקציב לשנת 2024 – חרבות ברזל)

1. תיקון סעיף 3א1 – הוראת שעה
- בתקופה שמיום תחילתו של חוק-יסוד זה עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023) יקראו את סעיף 3א1(א) לחוק-יסוד: משק המדינה¹, כך:
- (1) בפסקה (2), במקום "עד 1 בנובמבר בשנה שקדמה לשנת התקציב, ולא מוקדם מ-15 באוקטובר בשנה שקדמה לשנת התקציב" יבוא "עד יום ג' בטבת התשפ"ד (15 בדצמבר 2023)";
- (2) בפסקה (5), בכל מקום, במקום "עד 1 בדצמבר בשנה שקדמה לשנת התקציב" יבוא "עד יום י"ד בטבת התשפ"ד (26 בדצמבר 2023)";

ד ב ר י ה ס ב ר

למדינה כולה. הכרות שר הביטחון אושרה על ידי ועדת חוץ וביטחון של הכנסת. כמו כן, הוכרו בצד"ל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה. לנוכח האמור ולנוכח חוסר הוודאות לגבי משך הלחימה והשפעותיה על המצב הכלכלי של המשק הישראלי, לא ניתן בעת הזאת לגבש את התמונה הפיסקלית המלאה לגבי שנת 2024 והיקף ההפרשים שיהיו בהתאם לכך, לא ניתן להגיש את דוח ההפרשים שישקף תחזיות מעודכנות לגבי שנת 2024 במועד שנקבע לכך בתיקון לחוק היסוד, כלומר עד יום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023). לפיכך מוצע לדחות מועדים ולתקן בהוראת שעה את חוק היסוד והכול כמפורט להלן.

סעיף 1 לפסקה (1)

בהתאם לאמור לעיל, וכדי לאפשר גיבוש תחזיות מעודכנות עד כמה שניתן לגבי שנת 2024, מוצע לדחות את המועד האחרון שנקבע להגשת דוח ההפרשים עד יום ג' בטבת התשפ"ד (15 בדצמבר 2023).

לפסקה (2)

בהתאם לתיקון חוק היסוד, אם יש הפרש גירעון או הפרש הוצאות בהתאם לדוח ההפרשים, על הממשלה להגיש, יחד עם דוח ההפרשים, תוכנית לכיסוי יתרת ההפרש (להלן – תוכנית מאונת). בהתאם לכך, אם הניחה הממשלה תוכנית מאונת יחד עם דוח ההפרשים, עליה להודיע עד יום 1 בדצמבר לפני שנת התקציב, כי ביצעה את כל הפעולות בתוכנית המאונת. לנוכח הצורך בדחיית המועדים כאמור, מוצע כי הממשלה תודיע עד יום י"ד בטבת התשפ"ד (26 בדצמבר 2023) אם ביצעה את כל הפעולות בתוכנית המאונת.

בללי ביום ח' בסיוון התשפ"ג (28 במאי 2023) אושר חוק-יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 13) (להלן – התיקון לחוק היסוד). שעניינו קביעת "מנגנון התכנסות" שיחול בהתאם לאמור בסעיף 3(ב)1(1)(ב)2 לחוק-יסוד: משק המדינה (להלן – חוק היסוד). בשנה שבה הונח חוק התקציב במועד מוקדם משישה חודשים לפני תחילת שנת התקציב. בתיקון לחוק היסוד נקבע כי בחוק תקציב שהוגש שישה חודשים לפני תחילת שנת התקציב, יוקצה תקציב התאמות בשיעור שייקבע בחוק, אשר ישמש את הממשלה לצורך התמודדות עם תרחישים המשפיעים על תקציב המדינה, אשר לא היו ידועים בעת הנחת הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת. לצד התיקון לחוק היסוד אושר חוק ההתאמות הפיסקליות, התשפ"ג–2023 (להלן – חוק ההתאמות), אשר קובע את ההסדרים המשלימים להוראות שנקבעו בתיקון לחוק היסוד. כך, בהתאם לחוק ההתאמות, בחוק התקציב לשנת 2024 נקבע תקציב התאמות בגובה 2.055 מיליארד שקלים חדשים.

כדי לקבוע את הצורך במנגנון ההתכנסות ושימוש בתקציב ההתאמות קובע התיקון לחוק היסוד כי הממשלה תגיש לכנסת בתקופה שבין 15 באוקטובר ל-1 בנובמבר של השנה שלפני שנת התקציב, דוח לעניין קיום או אי-קיום הפרש הוצאות או הפרש גירעון הצפויים בשנת התקציב, אשר יכלול את התחזיות המעודכנות לגבי שנת התקציב (להלן – דוח הפרשים). השימוש בתקציב ההתאמות וביצוע צעדי התכנסות נוספים נעשים בהתאם להיקף ההפרשים הקבועים בדוח ההפרשים.

לנוכח מתקפת הטרור הרצחנית שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), הכריז שר הביטחון, באותו יום, על מצב מיוחד בעורף, אשר הורחב בהמשך

¹ ס"ח התשל"ה, עמ' 206; התשפ"ג, עמ' 138.

- (3) בפסקה (6), בכל מקום, במקום "עד 1 בדצמבר בשנה שקדמה לשנת התקציב" יבוא "עד יום י"ד בטבת התשפ"ד (26 בדצמבר 2023)";
- (4) פסקה (7) – בטלה;
- (5) בפסקה (8), המילים "או לפי פסקה (7)" – יימחקו.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (3)

בדבר ההסבר לפסקה (3) לעיל, וזאת עד יום 15 בדצמבר בשנה שקדמה לשנת התקציב, והממשלה תגיש, לאחר ששקלה את הצעתה של ועדת הכספים של הכנסת, עד יום 24 בדצמבר בשנה שקדמה לשנת התקציב, תוכנית נוספת. לנוכח הזמן הקצר שנותר עד סוף שנת 2023, בהתחשב במצב המיוחד האמור, מוצע לבטל הוראה זו, בשנה זו בלבד.

לפסקה (5)

בהתאם לתיקון לחוק היסוד, אם ועדת הכספים של הכנסת לא אישרה את התוכנית שהגישה הממשלה לפי כל אחת מהפסקאות המפורטות לעיל, יופחתו סכומי ההוצאה בסעיפי התקציב בחוק התקציב, באופן שווה, בגובה הפרש הגירעון או הפרש ההוצאות שנותר, לפי העניין, לשם כיסוי ההפרש שנותר. לנוכח ההצעה לבטל, באופן חד-פעמי, את פסקה (7) בסעיף 3א(א) לחוק היסוד, מוצע לבטל את ההתייחסות לפסקה (7) בסעיף 3א(א)(8) לחוק היסוד.

בהתאם לתיקון לחוק היסוד, אם בוצעו רק חלק מהפעולות עד יום 1 בדצמבר לפני שנת התקציב, הממשלה, לפי הצעת שר האוצר, תביא לאישור ועדת הכספים של הכנסת, עד למועד האמור, תוכנית להפחתת סעיפי ההוצאה בחוק התקציב לשנת התקציב לשם כיסוי הפרש ההוצאות שנותר – אם נותר הפרש הוצאות, או תוכנית להפחתת ההוצאה הממשלתית המותרת – אם נותר הפרש גירעון. מוצע להתאים את המועד לפי פסקה זו לתיקון המוצע בפסקה (2) לעיל, כך שהתוכניות האמורות יוגשו, ככל שיש צורך בכך, עד יום י"ד בטבת התשפ"ד (26 בדצמבר 2023).

לפסקה (4)

בהתאם לתיקון לחוק היסוד, ועדת הכספים של הכנסת רשאית להציע שינויים בתוכניות להפחתת ההוצאה הממשלתית המותרת שתגיש הממשלה כאמור

